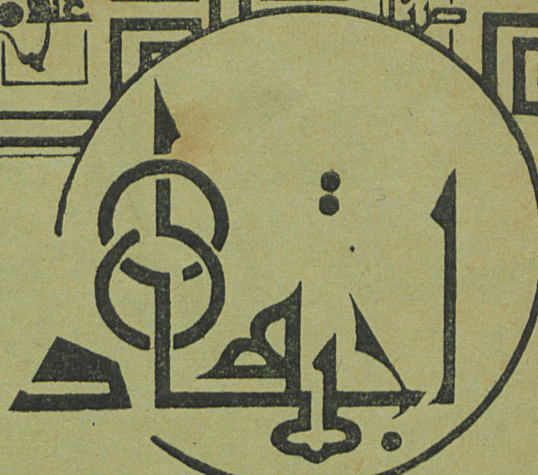

علمی ، ادبی ، اجتماعی مجموعه نیم ماهه در .

مندرجات :

عبدالحق حامد
توفیق فکرت
احمد آغايف
عبدالله حودت
ع . ج .
اسعد کمال
لوردبايرون

شعر
حقیقہ تک پیلدیزی
تربیہ ملیہ
پور آر تور فاتحی
سلطان سنوسی
محکمہ انام
قیامت

ایستانبول

۱۹۱۱

مظلوم اولماق ظالم اولماق ديمكدر .

«قاسيوس : ئى ، اوخالده ، (سەزار) ، نيجين بير مستبد اولون ! زواللى آدم ! بن پاك اعلا بيليورم ، كه اولنك بير نيجي بير قوردا اولماسى ، رومالىرك قورقاق بير سورويه تحول ايتديكى كوردىكندن در . اگر (روما) ده بونجه قورقاق كييك ياورولرى اولماسه يدى ، او ، ارسلان اولمازدى ...»

شكسپير — ژولسەزار ، ص ۱۴ : ترجمه . ع . ج
صحراى كيرده ، صوك يكرمى اوتوزسنه ظرفنده بير حكومت اسلاميه انكشافه باشلامشدى . فقط بوانكشاف اويله بير انتظام و فطانتله حصوله كليوردى ؛ كه ارباب دقت بير مسلمان (ترانسوال) ك بشائر ظهورى عاذتا سزيوردى . بو آفريقاى داخلى ايمپراطورلارنك باشنده بولونان ذات كنديسيه كوروشه بيلان بعض سيا حيني ، فطانتله ، ديپلوماتلغه ، اوروپا مائىر مدنيتى احاطه و تقديرده كى قدرته حيران و تحسين (خوان ايدىوردى . سنوسى لر كشيورنى و) سلطان سنوسى يى مراد ايدىيورم . بير قاچ هفته اول ، بير فرانسز مفرزة عسكريه سيله سنوسى لر آردسندە مهم بير مصادمه واقع اولديغى اوروپا غزتهلرى با خصوص دوستمز فرانسه حكومتك نيم رسمى [بوراده نيم رسمى ؛ رسمى ديمكدر] غزتهمى اولان (تان) مختصراً يازمىشدى ؛ ۷مارت ۱۱۹۱ تاريخلى نسخه سنده دخى ؛ خبر مخصوصندن وقعه يه دائر آلدنى مفصل بير مکتوب مندرج در .

يوز باشى (مودا) نك تحت قومانداسنده بولونان بير فرانسز مفرزة عسكريه سى سنويسى لر ك حدودى تجاوز و مملكتلرى اسنلا ايتش وهان جمله سى سريع آتشلى تفنگلاره

روح و قلب انسانه بخش ايتدكلى تأثيرى هر كس كندى تجربه سى ايله تقدير ايدر . بويوك انهنسندن ايام طفوليتده ايشتمش اولدنى بر مصالى كيمسه تا اولنجه يه قدر اونو تماظرظن ايدىيورم . و دائمشو مصال خاطرينه كلكده كنديسنه بر علامت رقت بويوك آنهنسنة قارشى بر حسن منتداری كورر : زيرا شو شرقى لرك ، تركى لرك ، حكايله لرك ، صانع حقيقسى بتون بر ملت در ! بتون بر ملت دوشونجه لرى ، افكارى ، حسيانى ؛ آمالى قابى وروحي شونلرده مند مجددر . بونله رك واسطه سى ايله دركه انسال آتیه انسال ماضى يه ؛ حال استقباله قاريشليور يرله شيور . بونلرده كه قلوب اطفالده ايلك الواح مليه ترسيم ايتديروب ابدى بر صورتده انلرى ملت يتشدير بيور ! اوروپا لير چوقدن برى انلرك قوه تربيه سنى تقدير ايتشلردر و ايتدكلى ايجوندركه چوجقارينك اللرينه ايلك ككتاب اولاراق انجيل و تورات ايله برابر بوكى مى مصاللىرى روايتلرى شرقى لرى حاوى تأليفاتى ويريورلر . بزده بوكى شيلردن استفاده ايدلم بزده عنعنات مليه مز اراسنده بر كزیده لرى انتخاب ايدرك اولادمزك مى بر تمل اوزره تربيه لرينه چاليشلم

حسن نيت فعاليتى ايله بر چوق اميدلره ميدان ويرمكده اولان محترم معارف ناظر جديدينك دقت عاليلرى يوقا ريده بيان ايتدكمز مواد غائبه جلب ايدىيورز ! بز زمانى اشتغالات قرطاسيه ايله كچيردكه زمان بزي ازبور ، بر دقيقه بيله فوت ايمه رك ايشه باشلايه لم ؛ ايشده لك باشليجه تملى مكاتب ابتداءيه در ! امين اولملى يزكه بزده ايتى ، ديتن و معقول اساسلر اوزره ترتيب ايدلمش مكاتب ابتداءيه بولنجه يه قدر نه مكاتب اعداديه و نه ده عاليه حقيقه مز اولاجقدر ! يعنى معارف عموميه مز دائما شيمديكى حال اسف اشتمالنده قالا جقدر .

آحمد اغايف

بولونان بىر مسلمان حڪمدارى بىر حيدود اولدورر كيى اوغليه، عالیه سيله برابر قتل ايتك غريب رشيوتمدن دوستى در! وقعه فرانسه ده شايح اولونجه فرانسه مجلس مبعوثانك سوسياليست بىر عضوى حريمه ناطرندن استيضاح ايتمش، ناطر تحقيقاتده بولوناغنى و شايعه واقع ايسه سزاي تأسف اولديغنى سويله يوب كچمشدر.

يو متمدن لرك دوستاقلرى يالكز امتيازلىر قوپارمق، سپارش لرق آلاق غايه سنى هيچمى كچميه جك؟ داها كچن هفته فرانسه نك سن نازدر ST- Nazaire و فورژ نه شانتيه Forges et Chantier دستكاهلرينه بحريه نظارتى يوزاون بيك ۱۱۰.۰۰۰ ليرالى سپارش و بردى. بو پاردر، تمامدا بزدن كيديور، بزم عليهمزده قوتلره منقلب اوليور. صوكره بزدن كيدن بوپاردر لرك ارقه سندن قوشدورارق استقراض ايتميه اوغرا- شيورز. صدددن آريلالار.

بن بو مناسبت خفيه ايله هم فرانسه جمهوريتنى، هم ده عالم اسلامى تعزيره ايتك ايسنه يورم. تعزيره لرك هر ايكيسنده پروتستورلك اك شتيليسى مندبجدر.

ايضاح ايديم:

فرانسه، سيفيليس دن، تردى دن، داء الكؤل دن، تناقص تولدات دن، تزايد وفيات دن على الدوام وهرسنه، داها زياده قير يلاقدهدر. «آتى ميليتاريزم» يعنى عسكرلك عايمدارلىق منافع وطنيه و مليه قارشى لاقيدلك، تعداد ايتديكم و فرانسه بى دهاش بر صورتده كيرمكه اولان قرحات آلكه اجتماعيه به منضم اولماقدهدر.

۲۲ شباط ۱۹۱۱ تاريخيه (به رلين) ده نشر ايديلن بى ايستانستيك نتايجنه نظر آ (آلمانيا) نفوس حاضر سنك مقدارى ۶۴.۸۹۶.۸۸۱ كيشى به بالغ اولمشدر. بو مقدار بوندن بش سنه مقدم يعنى ۱۹۰۵ ده ۶۰.۶۴۱.۴۸۹ راده سنده ايدى كه بش سنه اوچ آى طرفنده ۴.۲۵۵.۳۹۲ نفر آرتمش ديمكدر! بو نتايج ايسه فرانسه ايجين تماماً بر عكسدر. فرانسه

مسلح بولونان عساكر سنوسيه وطن واستقلاللارنى مدافعه به قيام ايتديكلرندن طويلجى ملازمى يهودى (غرونفه لدر) ميترا ليوزايله (سلطان سنوسى) قراركاغنى بومبارده ايدرك سلطان سنوسى بى وولى عهدبى قتل ايتديكى كجى ايكى يوزى متجاوز اولان معيت واقارىنى ده قلنجدن كچيرمش و ۴۰۰ قادارىنى سقط و مجروح راقشدر.

ايشته وقعه خلاصه بوندن عبارتدر. فقط بو خلاصه ده حق موجوديته مالك اولمش، صلحپور، متمدن، خلوق چاليشقان كوچوك بر جهان اسلامك حكايه محو واطفاسى مندرجدر. جرائد يوميه مزدن يالكز ايكيسى بو حادثه ملعونه بى عيناً نقل ايتمش و كنديلارى بى كله هيجان و غضب علاوه ايتمه مش ايدى. صفت خلافت ده حائز بى حڪومتك تر جان افكارى عداولنان بو ايكى جريده نك كوسترمه ديكي علاقه دارلق يوركمى باشقاچه داغدار ايتدى. بن وقعه بى الك مدهسن واك عفيف غضب و هيجانله تلقى ايتدم. (مونته سكيونك) Une injustice faite à un seul est une menace pour tous.

يعنى: «تك بىر آدمه ياپيلان حق سزلق، عموم ايجين بىر تهديددر» سوزى در حال قعر جانمزه ايكلمه لى، قيامتلىر خلق ايتمه لى ايدى. داها سكر اون سنه اول، دور سابق معهودده (سنوسى) به صادق المؤيد يايكى كوندرمشك؛ سنوسى لى ايله مقام خلافت آره سنده بعضى مرتبه مناسبت و روابط حاصل اولمشدى. بو مناسبتك، صورت عليه ده، محافظه و تميمه سى لازم و نافع ايدى: خلافت قوزو بىر عنوان دن، معاسز بىر كلمه دن البته عبارت دكلدر. معنالى ايسه مدلولنى عداللزوم - قولاً اولسون - اراهه، معاسز ايسه بو كله بى معنايى ترك ايتمه لى در.

متمدن و تركيانك يار قديم تاريخيسى كچين فرانسه، بو مسلمان حڪمدارىنى قورشونه ديزم سى، هم ده مولاي عبدالعزىز كيى بىر حاكم سفيه دكل، Monde illustré نك صوك نسخه لرندن يرتده دكر و اعتراف ايديلديكى اوزره «زمانمركك مونس، اك نيك خصلت، اك بلند آمال حڪمدار لرندن»

عالم عرفانك الكبيوك مقتدارندن اولان معلم (لوروو ابوليو) ،
۱۵۰ سنه صوكره، بوكيديشله ، فرانسه دن اثر قالمايه جغنى
على ملاء التلاميذ سويله مشدر .

فرانسه يه منعطف اولان مصائب و خسارات اجتماعيه يي
كنديلرينك الك كزيده متفكر و مدققلرى اولان (كوستاولو بون)
[۱] (نه دومون ده موله ن) (نه ميل بوتى) [۲] كيبى
ذوات ممتازه اولانجه دهشت وقوتلريله حايقير يورلر . صوك
زمانلرده ، فرانسزجه نشر ايديلن

Vers la ruine

يعنى (اضمحلاله دوغرو) عنوانلى بير كتاب فرانسه نك
كل سرعته تقرب اينديكى كرداب انقراضى بير بلاغت مدهشه
ايله كوستر مكدده در . بويله بير حال و موقعده بولونان بير
فرانسه نك ، افرىقاده كندى حائده ، كندى سعى و قوتيه
وهيچ بير كيمسه نك زياننه اولمايلاق ياشاماق ايستين بير
مسلمان حكومت اوزدرينه دوشمى ، عائله حكمداريسنى
قليجدين چيرمه سى پروتستودن زياده تعزیه يه لايىق بر حركت
و وضعيت دكليدر ؟ باخصوص كه عموميتى اعتباريله (جزائر)
مسلماندر ، (تونس) مسلمان در ، (مراكش) مسلمان در .
(طرابلس) مسلماندر ، (مصر) مسلمان در . يعنى بوتون افرىقاي
شمالى ساحلى و بير قسم مهم اعتباريله افرىقانك داخل شماليسى
[هينترلاند] مسلمان در .

قوت حقه تقدم ايتسهده حقه تمثلى ايدمهز .

ز. بونى بويله بيلورز ، فقط قوتك حقه تمثلى ايدمه
بيلديكنى بيزه كوسترميه چاليشيورلر . او حالده بونى ده
اوكره نوب تطبيق ايتمهز لازم كليور ديمكدر . بو درسى
اولروپامدنتى ، آمريقالى لاراليله ژاپونيه ۱۸۵۵ تاريخلرنده
بير بومباردمان طوقاتيله وپردى . ژاپونيا اوكوندن برى

[۱] حكيم مشار اليهك (روح الاقوام) عنوانيله لسانزده مترجم

كتاب مهمى بالخاصه نظر دقت و ملاحظه يه عرض اولنور .

[۲] نه ميل بوتى نك (انكليز قومى) اسميله بر اثرى
تركيه يه ترجمه ايدلمش و . . . ۱ صحيفه لك ايلك كتابنى نشر
ايدلمشدر .

بك ايبى درس آلمش در ، و درس ويرميه بك مستعد كور و نمكده در .
مسلمانلر بك زياده شايدان تعزیه ويا مؤاخذه جهتلرى
بيدكلرى طوقاتلر ك حسابنى غائب ايتمش اولدقلرى حالده حالا
كندى كنديلرى بولمالاريدر .

درجه صميميتلرى - معذور كورسونلر - بيلمه ديكم
بعض قلم اربابمز (اتحاد اسلام) دن على الدوام دم اورييورلر ؛
قويونلر ك اتحادندن نه چيقار ؛ ايش قويونلرى ، كنديلرى
پارچالايان قوردلر ك طيرناقلرى و ديشلرى ايله تسليح ايتمكدر ،
اونلره كوستريلهلى كه :

مظلوم اولماق ؛ ظالم اولماق ديمكدر .

و بز يرسورو قورقاق كييك ياوروسى اولديغمز ايچين
دركه اونلر بيريجى قورت اوليورلر .

نجه اك بويوك ظلم ، اك بويوك خيانت ، اك بويوك معصيت
ضعيف اولماقدر .

استحصالنه هيچ بير كيمسه نك ، هيچ بير جبر و قهر ك مانع
اولمايلاجان بير نعمت واردر ، كه اوده ذى همت ، ذى
ثروت ، ذى قوت اولماقدر . مسلمانلر ك يوكسك واك
درين بويوكلكى سلامته چيقماق و سلامته چيقارماقدر .

اى قوم بحج رفته كجايد ؟ كجايد ؟

معشوقه در اين جاست بيايد ! بيايد !

۱۲ مارت ۱۹۱۱ ايستانبول

عبدالله جودت

رؤيا

ياخود

قيامت

« لورد بايرو » ن دن عينا

بير رؤيا كوردم ، كه رؤيا دكلدى . اشعه باش كوش
سوفمشدى ، و ، ييلدزلر ، مدار معينلرى تعقيب ايتمكسزين
و نوزلرندن جدا اولدقلرى حالده فضاي نامتناهى ايچنده
مظلمانه دولاشيورلردى ؛ و منجمد كره ارض ، قهر ك